

Sygn. akt V KK 182/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **M. F. i F. R.**,
oskarżonych o przestępstwo z art. 178b k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 20 października 2022 r.,
wniosku wyznaczonej do rozpoznania sprawy SSN Małgorzaty Bednarek o jej
wyłączenie od rozpoznania sprawy na podstawie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 §
1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć SSN Małgorzatę Bednarek od udziału w sprawie
rozpoznawanej w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt V KK 182/22.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 9 września 2022 r. SSN Małgorzata Bednarek została wyznaczona do rozpoznania w dniu 22 listopada 2022 r. kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść M. F. i F. M., oskarżonych z art. 178b k.k. Wobec wymienionych osób Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku postanowieniem z dnia 4 marca 2021 r., w sprawie II K 98/20, umorzył postępowanie, a Sąd Okręgowy w Gdańsku, postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2021 r., w sprawie V Kz 477/21, utrzymał to orzeczenie w mocy.

W dniu 29 września 2022 r. do Sekretariatu Wydziału V Izby Karnej Sądu Najwyższego wpłynął wniosek SSN Małgorzaty Bednarek o jej wyłączenie od rozpoznania wymienionej sprawy na podstawie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1

k.p.k. Uzasadniając ten wniosek Sędzia stwierdziła, że kasację w tej sprawie złożył prokurator R. H., z którym pracowała w Prokuraturze Okręgowej, Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach oraz w Prokuraturze Krajowej. Dodała, że ich znajomość trwa blisko 20 lat i utrzymywała z autorem kasacji nie tylko relacje służbowe, ale również towarzyskie. Zakładała z nim Niezależne Stowarzyszenie Prokuratorów „[x]”, chociaż przyznała, że prokurator R. H. wystąpił z niego 10 lat temu. W oceni Sędzi te okoliczności mogą wpływać na powstanie uzasadnionej wątpliwości co do jej bezstronności nie tylko u stron postępowania, ale także u postronnego obserwatora. Wprawdzie w ocenie Sędzi byłaby w stanie rozpoznać wymienioną sprawę w sposób obiektywny, ale jej relacje z autorem kasacji mogą poddawać w wątpliwość jej bezstronność w oczach opinii publicznej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że bezstronność należy rozumieć jako obiektywną bezstronność sędziego, w tym zarówno subiektywne poczucie sędziego co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym opartą na zobiektywizowanych przesłankach i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu (zob. uchwała SN z 26.04.2007 r., I KZP 9/07, OSNKW 2007, z. 5, poz. 39; wyroki SN: z 8.01.2009 r., III KK 257/08, LEX nr 532400, oraz z 18.03.2009 r., IV KK 380/08, LEX nr 491543). Tym samym, wątpliwość co do bezstronności sędziego powinna być „uzasadniona”.

Analiza podniesionych przez SSN Małgorzatę Bednarek okoliczności w tej ich części, w której dotyczą one jej relacji służbowych z prokuratorem R. H., nie pozwala na stwierdzenie uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności Sędzi. Podobne stanowisko w odniesieniu do relacji służbowych wynikających z wykonywania przez sędziego jego obowiązków służbowych zajmował Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie (zob. m.in. postanowienie SN z 7.07.1972 r., I KR 12/72, OSNPG 1972/11, poz. 179, s. 14; wyrok SN z 11.04.1980 r., IV KR 55/80,

OSNPG 1981/3, poz. 35, s. 10; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2015 r., III KK 351/14, Lex nr 1665591).

W inny sposób potraktować należy jednak podniesione przez SSN Małgorzatę Bednarek okoliczności dotyczące relacji towarzyskich z autorem kasacji. Ten fragment uzasadnienia wniosku jest niestety lakoniczny, niemniej jednak odczytując go jako świadczący o relacji osobistej pomiędzy sędzią a prokuratorem opartej na przyjaźni (co potwierdzać może ich współudział w założeniu nadmienionego stowarzyszenia), stwierdzić należy, że ta okoliczność powinna być potraktowana jako uzasadniająca wyłączenie sędziego. Nie chodzi bowiem jedynie o relacje służbowe, ale także o relacje osobiste oparte na pozytywnych albo negatywnych uczuciach. Za „stosunek osobisty”, który mógłby wywołać wątpliwości w danej sprawie co do bezstronności sędziego, uznać należy taki stosunek, który – oparty na wzajemnym uczuciu przyjaźni, niechęci lub łączności czy rozbieżności interesów – stwarza uzasadnioną podstawę do powątpiewania w bezstronność sędziego. W rozpoznawanym wniosku uprawdopodobniono (w określonym powyżej zakresie) okoliczność mającą uzasadniać wyłączenie sędziego, wskazując jako tą wzajemne osobiste relacje łączące sędziego z autorem kasacji. Brak jest podstaw do zakwestionowania tak ich zaistnienia, jak i deklarowanego we wniosku charakteru.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[as]